

Beste [REDACTED],

Dank voor uw reactie op de door ons ingediende ontheffingsaanvraag rondom de evacuatie van wettelijke beschermde beekvissen uit beken tussen Vaassen en Epe en de Hierdense beek, zaaknummer 2018-010061.

Graag beantwoorden wij de aanvullende vragen die u stelt naar aanleiding van de ingediende ontheffingsaanvraag.

- *Naast beekprik en elrits wordt de ontheffing ook aangevraagd voor rivierdonderpad. De rivierdonderpad is met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming op 1-1-2017 niet langer beschermd. Voor deze soort hoeft dan ook geen ontheffing te worden aangevraagd. Graag de aanvraag hierop aanpassen. Ter informatie, beekdonderpad is nog wel beschermd, maar zover bekend komt deze alleen voor in enkele beken in de Achterhoek.*

Antwoord: Voor zover bij ons bekend heeft de rivierdonderpad een beschermde status vanuit de Natura 2000 gebiedsbescherming in beken binnen de begrenzing van Natura 2000 gebied Veluwe.

Als dit klopt, dan hadden de rivierdonderpaden uit de Verlorenbeek, Egelbeek, Smallertse beek en de Hierdense beek een beschermde status voordat zij werden verplaatst.

De rivierdonderpaden die verplaatst zijn vanuit de Nijmolense beek waren niet beschermd omdat deze beken buiten de begrenzing van het Natura 2000 gebied Veluwe vallen.

De rivierdonderpaden afkomstig uit de beken tussen Vaassen en Epe zijn allemaal zijn uitgezet in de Grift, die buiten de begrenzing van het Natura 2000-gebied Veluwe ligt. Daar hebben de rivierdonderpaden geen beschermde status.

Klopt onze voorstelling van zake?

- *Voor beekprik wordt ontheffing aangevraagd voor verbodsbepalingen uit artikel 3.5 en 3.6. De beekprik is echter net als de elrits een beschermde soort uit artikel 3.10. Beschermde vissoorten uit artikel 3.5 (Habitatrichtlijnsoorten) zijn alleen houting en steur. Graag de aanvraag hierop aanpassen.*

Antwoord; wij zullen de aanvraag aanpassen en verwijzen naar artikel 3.10

- *In de aanvraag zijn een aantal kaartjes toegevoegd met afvislocaties; dit zijn echter de afvislocaties van afgelopen jaar. In hoeverre zijn deze kaartjes voor een ontheffing dekkend of is het nodig de kaartjes aan te passen? Bijvoorbeeld met alle risicotrajecten.*

Antwoord: Op de kaartjes zijn locaties aangegeven waar in 2018 vissen zijn gevangen; de kaartjes die vorig jaar zijn meegestuurd met de ontheffingsaanvraag waren in concept.

Als bijlage stuur ik de definitieve kaartjes waarop alle afvis- en uitzetlocaties van 2018 zijn weergegeven, ook de vangstgegevens worden bijgevoegd. Deze zou daarmee dekkend moeten zijn voor de huidige ontheffingsaanvraag.

Het in beeld brengen van risicotrajecten is op de toekomst gericht. We zouden graag vanuit het Waterschap in overleg met de Provincie Gelderland afstemmen hoe te handelen bij toekomstige droogval in beken met beschermde vissoorten.

- *Het is nu al redelijk droog, in hoeverre is te verwachten dat de problemen met droogval dit jaar nog groter worden? Is het wegvangen van dieren dan nog wel een goede oplossing of dient er naar structurele andere oplossingen te worden gekeken?*

Antwoord: De actuele situatie wordt op dit moment goed in gaten gehouden door het Waterschap. Desondanks is eventuele droogval in beken met beschermde vissen bij vergelijkbare omstandigheden als in 2018 moeilijk te voorkomen. Hiervoor zijn wellicht structurele oplossingen nodig die vragen om een systeemgerichte aanpak. We zouden graag met de Provincie Gelderland afstemmen hoe we zowel op korte als lange termijn moeten handelen omtrent de bescherming van deze vissen.

- *In hoeverre blijven de uitzetlocaties bij eventuele afvisacties de komende jaren hetzelfde of zou dit ook kunnen verschillen?*

Antwoord: Waar de verplaatste beekvissen zich nu bevinden wordt komende maand onderzocht door Adviesbureau Ecogroen. De beken tussen Vaassen en Epe, van waaruit de vissen in 2018 verplaatst zijn, takken allen aan op de uitzetlocatie de Grift. Deze uitzetlocatie is gekozen om de vissen de gelegenheid te bieden om op eigen kracht de beken te herkoloniseren. Of de vissen dit ook daadwerkelijk hebben gedaan wordt momenteel in beeld gebracht.

Het Waterschap heeft niet actief vissen teruggeplaatst naar de afvislocaties.

Wanneer er sprake is van herkolonisatie naar beken die mogelijk opnieuw droogvallen dan zullen we, zolang droogval niet voorkomen kan worden met systeemgerichte maatregelen, de vissen wellicht opnieuw verplaatst moeten worden. Deze maatregel heeft zeker niet onze voorkeur.

- *In het kader van de alternatievenafweging, zijn er mogelijkheden om te voorkomen dat de beektrajecten droogvallen? Zo ja, welke maatregelen zijn dit dan en zo nee, waarom niet?*

Antwoord: Het op korte termijn voorkomen van droogval in beken is niet goed mogelijk. Door andere waterschappen is droogval in beken afgelopen jaar voorkomen door op een aantal locaties grondwaterpompen te plaatsen, waarmee grondwater opgepompt is om de beken watervoerend te houden. Dit is een tijdelijke maatregelen die niet robuust en systeemgericht is. Het is de vraag wat het oppompen van grondwater voor het watervoerend houden van beken voor mogelijk negatief effect heeft op bijvoorbeeld naastgelegen (kwetsbare) natte landnatuur.

Wel heeft het waterschap afgelopen jaar door het plaatsen van zandzakken de watervoerendheid geprobeerd zolang mogelijk vast te houden. Deze maatregel wordt op dit moment geëvalueerd door de WUR. Afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek zal deze maatregel opnieuw worden ingezet bij drogende droogval.

- *In de onderbouwing van het besluit moeten we ook iets zeggen over de onderzoeksmethode en de resultaten van het onderzoek. In het geval calamiteiten optreden is er uiteraard geen mogelijkheid om eerst onderzoek te doen, maar ik neem aan dat het waterschap de verspreiding van (beschermde) soorten redelijk in beeld heeft (bijvoorbeeld in het kader van KRW). Kunnen jullie hier iets over zeggen?*

Antwoord: In het kader van de Natura 2000 doelstellingen voor de Veluwe is begin 2018 door adviesbureau Ecogroen uitgebreid onderzoek gedaan naar het voorkomen van onder meer beekvissen binnen de begrenzing van dit gebied. Dit onderzoek heeft plaats gevonden voordat we te maken kregen met droogval in de beken. De inventarisaties die gedaan zijn in het kader van dit onderzoek (Onderzoek Beekvissen en beken met Waterplanten Natura 2000 gebied Veluwe; bepalen staat van instandhouding en opstellen herstelplan) zijn gebruikt als basis voor besluitvorming omtrent het verplaatsen van beschermde beekvissen. Doordat dit onderzoek voor de droogte heeft plaatsgevonden hadden we de verspreiding van de beekvissen goed in beeld. De verspreidingsgegevens van beekvissen, verzameld in het kader van het onderzoek dat in 2018 heeft plaatsgevonden, zijn opgenomen in de NDFF.

In de komende maand zal adviesbureau Ecogroen opnieuw de afgeviste beken en de Grift (vanwege uitzetlocatie) onderzoeken op visstand. De resultaten van dit onderzoek worden in juli verwacht.

Het onderzoek dat in 2018 is uitgevoerd geeft ook een doorkijk naar handelingsperspectief voor Provincie en Waterschap voor het robuust maken van beken op de Veluwe. Graag zouden we gezamenlijk met de Provincie Gelderland optrekken om een integrale afweging te maken richting een uitvoeringsprogramma.